

Priloga 3:

Družinsko branje in mnenja mladih in odraslih bralcev o prebranih knjigah in srečanjih

Le tri naslove knjig so brali v dveh skupinah, sicer so skupine izbirale različne naslove.

2 x Habič, Barbara: **Pobarvana hiša.**

2 x Koren, Majda: **Protideževna juha.**

2 x Peroci, Ela: **Muca copatarica.**

Po abecednem vrstnem redu avtorjev:

Bajd, Barbara: Tri dvoživke. **Koordinatorica:** Otvoritev gozdne knjižnice je bila super priložnost za začetek nove, 3. sezone, veseli me tudi, da je skupina otrok in njihovih staršev ostala zvesta projektu in se že veselijo novega druženja s knjigo v naravi. Všeč jim je bilo, predvsem to, da so lahko knjige zložili v gozdno knjižnico. Kot vedno je bil odraslim všeč sprehod v naravi, pogovor in druženje z enako mislečimi. (V gozdu smo srečali močerada, knjigo bodo dobili naknadno.)

Bergant, Petra: Božično darilo za jelenčka Rudija. **Učencem** je bilo srečanje MG branja v povezavi z dnevom za družino zelo všeč, saj se vsi udeleženci povezujejo kot enakovredni bralci, ne glede na starost. Učenci menijo, da je super, ker nihče ne nastopa v vlogi učitelja ali učenca, ampak je pomembno druženje, skupaj preživeti čas, ki je kvalitetno izpopolnjen. Posebej zanimivo jim je bilo slišati, kako so prebrano zgodbo doživeli odrasli. Strinjali so se s sporočilom zgodbe, da so najlepša darila tista, ki jih ne moremo kupiti. **Odrasli:** Starši so bili pozitivno presenečeni nad preprosto vsebino knjige in njeno sporočilnostjo. Staršem in sorojencem je bilo srečanje zelo všeč. Najlepše jim je bilo, ko so jim zgodbo brali njihovi otroci. Bili so izredno ponosni. **Koordinatorica:** Srečanje je bilo zelo prijetno. Učenci so pogumno in srčno predstavili zgodbo. Starši so z zanimanjem poslušali svoje otroke. Pričarali so nam nepozaben uvod v praznične dni. Vesela sem, da nam je uspelo ustvariti še en dogodek, ki je napolnil naša srca, s knjigo in nas popeljal v literarni svet. Knjige so otrokom všeč. Vedno so dobra izbira za prosti čas in nabiranje novega znanja. Pomenijo jim sprostitev, zabavo in učenje, ki se ga ne zavedajo.

Čech, Pavel: O vražičku. **Mladi:** Tudi mi smo včasih nagajivi, kot vražički. Na bralnih srečanjih se imamo lepo, ker se ob branju lahko tudi poigramo. **Odrasli:** Bilo je lepo, ker lahko podoživimo, kako je biti otrok. Bralnega srečanja se rada udeležim, ker tam otroke vidim v drugi luči. **Koordinatorica:** Brali smo tudi na hodniku šole, kjer smo obeležili Mančin dan branja ljubezni in navdiha.

Gay, Marie Louise: Zarja, kraljična snega. **Učenca, ki sta brala,** sta imela malo treme, brala sta tišje in manj razločno. Ostali **učenci** so predstavili, kar je bila njihova naloga (PWP, uganke, vodenje pogovora). Učenci 5. razreda so bili pred svojimi mamami veliko bolj nervozni, bilo jim je pomembno, da opravijo branje in ostale dejavnosti za svoje mame čim bolje. Pri reševanju delovnih listov so pomagali vsak svoji mami, sestri, babici. To branje je bilo, ne

glede na isto knjigo že večkrat prej, veliko bolj čustveno za učence. **Odrasli:** Mame, babica in sestra so pozorno prisluhnile učencem 5. razreda, a so zadržano sodelovale. Vzdušje ni bilo sproščeno, morala sem jih večkrat povabiti, da sodelujejo, da bi povedale kakšno mnenje, pa do tega ni prišlo. Bile pa so pozitivno presenečene nad pripravo učilnice, peciva, pijače.

"Meni so vaši nastopi vsakoletni dih jemajoči. Tako kot vi to speljete, tega enostavno več ni, in vam gre vsa zahvala in otrokom, da smo lahko starši tega deležni. Jaz imam vsako leto solze sreče v učkah in sem zelo ponosna na svojega otroka, vas in vse ostale...tale letošnji nastop je pa zame bil zopet nekaj čisto novega in zelo poučnega za naše otroke in starše v bistvu stopnička višje. Hvala vam za ves trud, ki ga vlagate v naše otroke! **Koordinator:** Branje mamam ob materinskem dnevu bomo na šoli spodbujali tudi naslednje šolsko leto.

2 x Habič, Barbara: Pobarvana hiša. (1) **Učenci** so bili nad pravljico navdušeni in nad delavnico tudi. Radi so z njihovimi babicami in dedki ter uživajo v branju. Povedali so, da nam avtorica želi sporočiti, da moramo biti zadovoljni s tem, kar imamo in ne hlepeti po več. **Stari starši** opažajo velik napredek pri branju učencev, nanje so ponosni in da jim je v užitek branje v tandemu z vnukom. Nekateri tak način redno prakticirajo, za druge je bilo tokrat prvič in jih je vzpodbudilo za nadaljnje branje. Knjiga jim je bila všeč, pravijo, da avtorica želi sporočiti, da tudi če se nam zdi naše življenje dolgočasno, naj ne posegamo po preveč razburljivih spremembah, ker lahko prinesejo težave. **Koordinatorica:** (1) S pomočjo predstavitve sem vodila srečanje skozi vprašanja in fotografije. Pogovarjali smo se o vsebini knjige in o doživljanju branja s starimi starši. Sama sem nad takim načinom dela navdušena, srečanja se vsi veselimo, tako otroci kot stari starši in tudi sama uživam v pripravi srečanja. Knjiga mi je bila všeč, barvita in sporočilna. (2) Knjiga jim je bila všeč in so si tudi zapomnili, kaj se zgodi zaradi vsake od barv, v katero je družina pobarvala fasado. Tokrat smo obiskali gasilce. Gasilca Luka in Doroteja sta nam pokazala in razložila vse o gasilskem tovornjaku in opremi. Uživali smo pri vseh dejavnostih, ki so nam jih gasilci pripravili. Zagotovila sta nam, da gasilci ne bi zbežali pred čebelami s prižgano sireno. Nepozabno doživetje! Tudi odraslim je bilo zanimivo videti od blizu gasilsko opremo. Čisto za konec pa smo šli na sladoled in se vidimo jeseni, še prej pa v knjižnici.

2 x Koren, Majda: Protideževna juha. Otroci: (1) Všeč jim je bilo, da so starši z njimi sedeli v šolski klopi. Veseli so bili, da so knjigo dobili v dar. Še posebej so jim všeč ilustracije in da lahko na začetku in na koncu knjige izpolnijo prazne oblačke, ker je knjiga njihova. (2) Učitelji smo pripravili predstavo z naslovom *Protideževna juha* malo drugače. Otroci so s kuhanjem pomagali pregnati dež in dolgčas. Všeč jim je bila predstava, v kateri so sodelovali tudi spontano sami. Prinašali so stvari v lonec, kjer smo kuhali protideževno juho. Sledila je delavnica, kjer so otroci s starši risali sestavine za juho in druženje ob knjigah. Bralni kotički so bili ustvarjeni po letnih časih. **Odrasli:** (1) Presenečeni so bili, koliko vsega ponuja ena slikanica. (2) Starši so bili navdušeni. Ni jim bilo žal, da so si vzeli čas za svoje otroke. V miru so se lahko svojemu otroku posvetili, jim brali, se z njimi pogovarjali in cartali.

Koordinatorica: (1) Ob tem dogodku so učenci 1. razreda prejeli knjigo, ki nas uči, da le s skupnimi močmi zmoremo doseči nedosegljivo. (2) Veseli smo, da nas je obiskala Tilka

Jamnik. Na delavnici družinskega branja je ob doživetem branju in z nasveti, kako slikanico predstaviti, tudi na starše prenesla nekaj navdušenja. Bilo je poučno. Želeli bi še poustvarjanja.

Kovač, Polonca: Mali medo. Koordinatorica: Babica je izbrala to slikanico, ker ima njena vnukinja problem dati dudo stran. Otroci so zelo lepo poslušali zgodbo, vseh so jim bile vse živali, katere so nastopale v zgodbi. Vseh jim je bilo, da medo dude ni potreboval več. Deklica je bila zelo ponosna na svojo babico. Bili smo navdušeni nad odzivom otrok, kako so sprejeli meda in njegovo odločitev na koncu, da dude ne potrebuje več.

Kravos, Marko: Hiša selivka. Koordinatorica: Naših srečanj se veselijo, ker jim vedno pripravim kaj zanimivega. Pripravljali smo široke rezance in ko je testo počivalo so se 'tastarejše' punce komaj dogovorile katera bo slikanico brala prva in katera naslednja. Mlajši udeleženci so z zanimanjem poslušali in jim skoraj sedeli v naročju, ker je bilo tako zanimivo spremljati kaj vse še bosta storila škrat Škrip Škrap in Luka. Na srečanje sem povabila domačina, tekmovalca šova MasterChef Licijana Lipovška, da bi z otroki naredil široke rezance in šugo, pa je zbolel. Smo se pa zato videli po video klicu in nam je dal nekaj nasvetov za kuhanje paradižnikove omake. Otroci so domov odnesli široke rezance v papirnatih škrnicljih okrašenih s hišo selivko.

Levstik, Fran: Kdo je napravil Vidku srajčico. Koordinatorica: Otrokom je tovrstno srečanje zelo všeč, saj je vsak otrok ponosen, ko pride njegova mamica v igralnico in nam bere knjigice. Starši se z veseljem odzovejo vabilu na tovrstna srečanja, saj vidijo, koliko to pomeni otrokom. Vseh jim je izbor knjig, saj jih spominjajo na njihova otroška leta. Namen tega srečanja je, da bi otroci in starši dobili vzpodbudo in motivacijo za branje pravljic tudi doma.

Pavček, Tone: Vrtiljak. Otrokom je bilo všeč, ker so brali skupaj s starši in so dobili različne naloge. Knjiga sama po sebi, zanimive naloge, druženje s starši. Pesmi so bile zanimive, smešne, prijetne. **Odraslim** je bila všeč prisila k skupnemu večernemu branju z otroki. Dober izbor knjige in razgibane naloge. **Koordinatorica:** Povratna informacija o bralni izkušnji je pozitivna, starši podpirajo svoje otroke. Največ je vreden zgled bralca.

2 x Peroci, Ela: Muca copatarica. Otrokom se je srečanje vtisnilo v spomin, še nekaj časa so pripovedovali o njem. Med otroki je pravljica zelo priljubljena, kar nekaj predšolskih otrok jo tudi samostojno pripoveduje. **Starejši** so pravljico so poznali, kajti sami so jo poslušali v svoji mladosti, ob njej so obudili spomine na svojo mladost. Pohvalili so celotno srečanje ter si zaželeli še več podobnih srečanj. **Koordinatorica:** (1) Srečanje je potekalo, kot smo si zamislile. Po poti so otroci skupaj z dedki in babicami imeli postaje, kjer so ugotavljali, katero pravljico bodo poslušali v gozdu. Prav tako so imeli na eni postaji nalogo, da okrasijo svoj copat z naravnim materialom. V gozdu so se vsi skupaj razveselili muce Copatarice, ki jim je pripovedovala pravljico. (2) Otroci so zelo veseli in ponosni, da jim pravljice v vrtcu berejo njihove mamice. Tovrstna srečanja pozitivno vplivajo na branje pravljic doma. Otroci so ob obnovi knjige povedali, da so tudi sami iskali hišico muce Copatarice v gozdu, nekateri "so jo

celo našli" in obljubili so, da bodo copati in čevlji vedno pospravljeni. Knjiga otroke spodbuja k odgovornosti.

Radovanovič, Vesna: Petelinček in jajce. **Koordinatorica:** Všeč jim je bil sprehod po pomladnem gozdu, preskakovanje potoka, objemanje najdebelejšega drevesa v Evropi - za to nas je bilo potrebnih 5 odraslih, 5 otrok in še en majhen fant (malo več kot 11 m obsega!), iskanje zaspane sove na smreki in druženje. Otrokom je bilo fascinantno tudi nojevo jajce - velikost, teža prazne lupine in ubijanje jajca s kladivom. Kot vedno, je odraslim všeč sprehod v naravi in pogovor z enako mislečimi. Vsakič znova pohvalijo izbor knjige.

Rohde, Marie G.: Prave pošasti ogrožajo naš planet. **Učencem** je bilo branje ter razmišljanje o prebranem všeč in v spodbudo, da tudi doma kaj spremenijo v korist Zemlje. **Staršem** je bila knjiga všeč, saj jih je spodbudila k razmišljanju o tem, kaj lahko sami storijo za ohranjanje okolja. Všeč jim je bilo tudi, da so si vzeli čas za svojega otroka in tako kvalitetno preživeli svoj prosti čas. **Koordinatorica:** Učenci so novembra prejeli knjigo in tekom šolskega leta so jo brali s svojimi starši. Prejeli so tudi delovne liste, ki so jih sproti izpolnjevali kot dokaz medgeneracijskega branja. Prejela sem 9 izpolnjenih delovnih listov, k branju pa je bilo povabljenih 18 učencev. Pričakovala sem boljši odziv staršev, vendar tudi 50 % udeležba ni tako slaba. Upam, da jih bo knjiga spodbudila k pozitivnim spremembam v domačem okolju. Zahvaljujem se vam za poklonjene knjige.

Sokolov, Cvetka: Kot noč in dan. **Koordinatorica:** Starejša **učenca sta mlajšim** brala zgodbe, kar je te zelo pritegnilo in jih spodbudilo h glasnemu branju. Taka srečanja so mlajšim bralcem zelo všeč in se jih redno udeležujejo. Srečanje so **odrasle udeleženske** pohvalile, mame so svojim otrokom pomagale pri zapisovanju misli in ilustracijah. Poslušale so njihovo branje in tudi same sodelovale s svojimi idejami. Knjiga je izredno zanimiva, saj odpira veliko tem in daje veliko možnosti za pogovor z otroki. Bila jim je zelo všeč, še posebej zato ker se bere z obeh strani. Zgodbe so zanimive in kratke, tako da so jih hitro prebrali, pohvalili so tudi ilustracije Ane Zavadlav.

Več naslovov: Konc Lorenzutti , Nataša: Gremo mi v tri krasne; Avtobus ob treh. Cankar, Ivan: Skodelica kave; Pehar suhih hrušk; Robinson Crusoe, Lonček kuhaj, Šivilja in škarjice.

Koordinatorica: Učitelji so toplo sprejeli mojo pobudo, da povabim upokojene sodelavke in tudi one so se vabilu z veseljem odzvale. Učiteljice so same izbrale knjige in odlomke, ki so jim blizu. Učence so pritegnile, z zanimanjem so spremljali branje, pohvalili so srečanje, sploh tisti, ki so jih upokojene učiteljice kdaj poučevale. Veliko učencev si je prišlo sposoditi *Avtobus ob treh* in *Robinsona Crusoja*. Vsi udeleženi smo se strinjali, da bi lahko takšen dogodek ponovili, zato jih bom na branje povabila še zadnji teden v juniju.

Več naslovov: Zgodba iz Cicidoja Kristine Brenkove Žrebiček ob ilustracijah Jelke Godec Schmidt ter pesem Anje Štefan Konjiček za vnučko ob ilustraciji Marjance Jemec Božič ter pesmic Na kolenu (Oton Župančič), Hi, konjiček (Anica Černejeva) in Konjiček (Janez Bitenc).

Koordinatorica: **Otroci** so bili navdušeni nad delavnico. Pesmice iz srečanja so se naučili na pamet in jih ponosno povedo ali zapojejo. Konjičke na palici so si odnesli domov ter ob

igranju z njimi pojejo ali deklamirajo pesmice. **Stari starši** so navdušeni nad srečanjem, zgodbo in pesmicami. **Koordinatorica:** ker so otroci stari od dveh do treh let, sem izbrala krajšo hudomušno zgodbo ter pesmi, ki so poskočne in seveda govorijo o konjih. Všeč jim je bil literarni uvod, ob njem so uživali, sodelovali in tudi z navdušenjem zaploskali. Na delavnici smo izdelali konjička na palici. Zgodbo *Žrebiček* sem jim pripovedovala ob ilustracijah, ki so še vedno v igralnici na tabli: otroci ob njih pripovedujejo zgodbo vsak dan znova. Enako je s pesmicami. Pesem Anje Štefan *Konjiček za vnučko*, sva jim pretipkali in so si vsak svoj izvod z velikim navdušenjem odnesli domov. Dogodek je bil prijeten, sproščen in nepozaben za vse.

Več naslovov: Večina otrok si je knjige sama izbrala. Izposodili so si knjige iz šolske knjižnice. Trem otrokom je izbiro knjige predlagal starš. Slovenska ljudska: Pet bratov; Fajdiga Sever, Petja: Ježek na parketu; O'nan, Gerard: Mravljinčkove prigode; Kovač, Polonca: Zelišča male čarovnice; Macdonald, Alan: Umazani Berti in poljub; Muck, Desa: Čudežna bolha Megi in zajček Branko; Donaldson, Julia: Pet grdin. **Koordinatorica:** otrokom je bilo všeč, da so brali skupaj s starši. Po navadi so brali pred spanjem. Lepo jim je bilo, ker so si starši vzeli čas. Branje so si starši in otroci različno razdelili – nekateri so brali izmenično po straneh (eno stran otrok, drugo starš), drugi izmenično po dnevih (en dan je bral otrok, drug dan starš) ali pa so brali tako kot so želeli otroci (prilagajali so dolžino branja otroka glede na zbranost, pripravljenost na branje). Predvsem slabšim bralcem je bilo branje s starši dobrodošlo, ker jim ni bilo treba samim prebrati vsega. Tudi staršem je bil tovrsten način branja z otroki všeč. Povedali so, da so bili otroci zelo motivirani za branje in so jim radi brali. Večini staršev je branje ponudilo tudi možnost pogovora z otroki - ne samo o vsebini prebranega, ampak so lahko tematiko povezali z vsakdanjim življenjem. Dobili so vpogled v razmišljanje in doživljanje svojih otrok.

Več naslovov: Petelinček se zaljubi, Pepina šola, Čarovnica Vilma, Pet kužkov išče pravega, Pika nogavička, Prigode psička Pafija, Rozi se zaljubi, ... Pesmice Kdo je bil tu? **Otroci** knjige doživljajo na čisto poseben način – z radovednostjo, domišljijo in čustvi. Najboljše so jim tiste knjige, kjer je veliko slik in smešni junaki. Otroci pogosto povedo, da jim je branje všeč, če je zgodba napeta, zabavna ali če se lahko poistovetijo z junaki. Pomembna jim je tudi možnost, da knjige izbirajo sami. Za mnoge je branje tudi priložnost za druženje – s starši, prijatelji ali učiteljico, ki jim bere na glas. Bili so navdušeni nad obiskom krajevne knjižnice (vsak mesec enkrat). Pripovedovali so, da jim je **knjižničar** na zanimiv in doživet način prebral pravljico, pri čemer so z zanimanjem poslušali in spremljali ilustracije v knjigi. Najbolj jim je bilo všeč, da so se po branju lahko tudi sami izrazili – risali so junake iz zgodbe, izdelovali knjižne kazalke. Po vsakem srečanju s knjižničarko so v šoli poustvarjali skupaj z učiteljico. Tekom šolskega leta so skrbno brali doma in vsako knjigo pripovedovali še v šoli sošolcem, po vsaki pripovedovani knjigi so pobarvali svoj vagon in ga dodali dolgi lokomotivi. **Učiteljice:** Knjige, obravnavane pri pouku, smo velikokrat poustvarjali pri likovni umetnosti ali zaigrali v dramski igrici (*Sovica Oka*). **Starši** so povedali, da imajo otroci doma do branja različen odnos, vendar večina z veseljem posega po knjigah, še posebej če lahko berejo skupaj z njimi. Opažajo, da so otroci po obisku knjižnice ali po skupinskem branju v šoli bolj motivirani za branje tudi doma. Za

mnoge odrasle so knjige vir znanja, sprostitev in navdiha. Pogosto poudarijo, kako pomembno je, da se ljubezen do knjige razvije že v otroštvu. Pravijo, da z veseljem berejo skupaj z otroki in jim s tem dajejo zgled, ki spodbuja bralne navade tudi v prihodnosti.

Koordinatorica: Srečanja so potekala skozi celotno šolsko leto, kar je učence še posebno motiviralo, da so bili vztrajni dalj časa. Z zgledom družinskega branja, branja drug drugemu, poslušanja knjižničarke in učiteljice ob branju so si zelo širili besedni zaklad, krepili svojo domišljijo in se ob tem zabavali.

Knjižničarka na obisku:

Doria, Živa Viviana: Ko dežuje; Manček, Marjan: Piščanček Pik. Otroci so bili navdušeni nad knjižničarko in pravljичno urico. Med urico so lepo sodelovali. **Odrasli:** so veseli, da so dvo in triletniki tako zavzeto spremljali pripoved knjižničarke. Lepo je opazovati otroke, kako jih zgodbe ali pravljice začarajo. **Koordinatorica:** Tema o čustvih že najmlajše otroke pritegne in je primerna že za njih. Z veseljem nadaljujem projekt za naše najmlajše in ponosno pripovedujem o tem, kako ni nikoli prezgodaj vključiti otroke v bralne projekte.

Friester, Paul: Sovica Jokica spet joka. Otrokom je bila predstava zelo všeč, saj so nas večkrat po predstavi spraševali, kdaj bo še prišla. Knjižničarka nam je zgodbico popestrila z sceno in z lutkami. Ob zgodbi je vključevala tudi otroke, s tem jih je motivirala in s tem pritegnila pozornost tudi najmlajših. Otroci so se v dogajanje vsebine zelo vživeli, saj so sovico tolažili in jo spodbujali, naj ne joka. **Koordinatorica:** Vsebina knjige je bila primerna za starostno skupino otrok, predvsem pa sporočilo za nas odrasle, da moramo biti pozorni na doslednost navodil, ki jih dajemo otrokom. Takšna srečanja bomo še izvedli, saj je tak način zelo učinkovit pri prebiranju slikanic in s tem pripomoremo pri razvoju predbralne pismenosti otrok.

Sokač, Katarina: Velikanski oreh; Kastelic P. Maja: Povabilo. **Koordinatorica:** Učenci na obisk knjižničarke nestrpno čakajo in vedno sodelujejo pri pogovoru o prebranem. Iskreno si želijo še kakšno slikanico. Vedno zelo prijetno opazovati otroke, ki zavzeto poslušajo pripoved knjižničarke. Obe zgodbi so z velikim zanimanjem poslušali in na koncu sodelovali in odgovarjali na vprašanja knjižničarke.

Štefan, Anja: Jabolko, Scheffler Axel, Lan in Luna na vrtu. Otroci so bili navdušeni nad pripovedovano zgodbo o Jabolku. Knjižničarka je pripovedovala ob pravem jabolku. Ob kartonki Lana in Lune so otroci sodelovali in radovedno čakali ob okencih, katere je knjižničarka odpirala ter še oni odgovarjali, kdo/kaj se skriva za njimi. Veselijo se ponovnega obiska knjižničarke. **Koordinatorica:** MG branje smo otvorili z nadvse prijetno pravljичno urico naše knjižničarke. Iz srca se zahvaljujem za poslane slikanice, mi jim skupaj z otroki rečemo zaklad.

Tolstoj, Aleksej: Repa Velikanka. Otrokom je bila knjiga zelo všeč, saj jih je knjižničarka skozi vso pravljico nagovarjala k sodelovanju (zaporedje živali in štetje). Na koncu jim je bila všeč še igra, ob kateri smo uprizarjali vsebino pravljice. Srečanje s knjižničarko je bilo otrokom v

veliko veselje. **Koordinatorica:** Z medgeneracijskim srečanjem z branjem pravljic smo otrokom približali knjige in zabavo ob branju le teh.